

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Igennem de seneste år har Miljøministeriet arbejdet med en revurdering af bekæmpelsesmidler, der markedsføres på grundlag af meget gamle og forældede principper fra den første bekæmpelsesmiddel-lov fra 1961. Det er midler, som kun er vurderet med hensyn til menneskers og husdyrs sundhed – altså ikke med hensyn til miljø. Desuden er midlerne vurderet på basis af viden, der er mindst 15 år gammel, men ofte endnu ældre – op imod 40 år. Revurdering af disse gamle midler blev besluttet i 1980 og lovfæstet i lov om kemiske stoffer og produkter 1987.

Det har imidlertid vist sig vanskeligt med de gældende regler rent faktisk at få afsluttet revurderingen. En ny fælles EF-ordning for markedsføring af plantebeskyttelsesmidler kan yderligere udskyde afslutningen for aktivstofferne vedkommende.

Regeringen finder derfor behov for, at det nu – for at opfylde formålet fra ændringen af kemikalieloven i 1987 og Miljøministerens handlingsplan for bekæmpelsesmidler – sikres, at de mest sundhedsfarlige og de mest miljøskadelige bekæmpelsesmidler ikke længere kan markedsføres og anvendes i Danmark.

Det foreslås derfor at ændre kemikalieloven, således at sådanne bekæmpelsesmidler kan forbydes af miljøministeren efter inddragelse af bl.a. Bekæmpelsesmiddelrådet og således, at de aktivstoffer, der som udgangspunkt ikke må indgå i bekæmpelsesmidler, fremgår af et bilag til loven.

Det foreslås desuden, at der allerede nu optages seks stoffer på dette bilag. Der vil med mellemrum blive taget stilling til supplering eller ændring af listen.

1. Baggrunden for den nye ordning

1. Den hidtidige regulering af bekæmpelsesmidler

Den første godkendelsesordning for bekæmpelsesmidler, der omfattede både sundhed og miljø blev indført i 1980, men den gjaldt ifølge almindelig dansk lovgivningspraksis kun for nye bekæmpelsesmidler. Der var imidlertid også behov for at se på de

gamle midler, der var omfattet af bekæmpelsesmidelloven fra 1961 (lov nr. 188 af 3. maj 1961 om midler til bekæmpelse af plantesygdomme, ukrudt og visse skadedyr samt om midler til regulering af plantevækst). Disse gamle midler, der var blevet klassificeret af Giftnævnet, var alene vurderet med hensyn til giftighed over for mennesker og husdyr.

Lov om kemiske stoffer og produkter 1980

Den godkendelsesordning, der blev indført ved kemikalielovens ikrafttræden den 1. oktober 1980 indebar, at nye bekæmpelsesmidler nu skulle vurderes med hensyn til deres eventuelle sundhedsfare og miljøskadelighed.

I Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 410 af 17. september 1980 om bekæmpelsesmidler blev det fastsat, at retten til markedsføring af de midler, som Giftnævnet havde klassificeret, skulle bortfalde den 1. januar 1986, såfremt de ikke forinden var blevet godkendt af Miljøstyrelsen efter reglerne i kemikalielovens kapitel 7.

Miljøankenævnet stillede imidlertid i en afgørelse fra juni 1985 spørgsmålstegn ved, om denne bestemmelse i bekendtgørelsen om revurdering af klassificerede midler havde fornøden hjemmel i kemikalieloven.

Miljøministerens handlingsplan 1986

Da Miljøministeriet i midten af firserne konstaterede et stærkt stigende forbrug af bekæmpelsesmidler, udarbejdede ministeriet en handlingsplan for reduktion af forbruget af bekæmpelsesmidler og en reduktion af miljøbelastningen.

Planens målsætning var at beskytte mennesker og miljø gennem

- en halvering af forbruget af bekæmpelsesmidler og
- en styring af forbruget over mod mindre farlige midler

Det sidste skulle opnås gennem en ændring af kemikalieloven, der også skærpede vurderingsgrundlaget.